

Sygnaliści w biurze rachunkowym

Przejdź na sklep.infor.pl

1. Wprowadzenie

W obliczu wejścia w życie ustawy z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. z 2024 r. poz. 928; dalej: ustawa lub u.o.s.), biura rachunkowe stają przed nowym wyzwaniem w zakresie zgodności swojej działalności z prawem i etyki biznesu. Oddając w Państwa ręce niniejszą publikację, mamy na celu przybliżenie kluczowych aspektów tej regulacji oraz przedstawienie praktycznych wskazówek dotyczących wdrożenia skutecznych procedur zgłaszania nieprawidłowości.

Ustawa o ochronie sygnalistów wprowadza kompleksowe ramy prawne dla zgłaszania naruszeń prawa oraz ochrony osób ich dokonujących. Dla biur rachunkowych, które funkcjonują w sferze norm finansowych i podatkowych, prawidłowe wdrożenie tych przepisów jest kwestią o istotnym znaczeniu.

Kluczowe obszary, na które chcemy zwrócić Państwa uwagę, obejmują w szczególności:

- 1) właściwe ustanowienie wewnętrznej procedury zgłaszania nieprawidłowości,
- 2) zapewnienie poufności i ochrony danych osobowych osób ujętych w zgłoszeniu, w szczególności sygnalistów,
- 3) ochronę – zakaz retorsji wobec sygnalistów,
- 4) możliwe konsekwencje prawne za naruszenie regulacji nowej ustawy.

W kolejnych rozdziałach tej publikacji omówimy, jak skutecznie implementować wymagane procedury, jak chronić sygnalistów oraz jakie kroki podjąć w przypadku otrzymania zgłoszenia o nieprawidłowościach. Publikacja została uzupełniona o praktyczne przykłady.

Właściwe wdrożenie systemu *whistleblowingowego* nie tylko stanowi obowiązek związany ze spełnieniem wymogów prawnych, ale także może przyczynić się do poprawy jakości usług biura rachunkowego, wzmocnienia etyki zawodowej i budowania zaufania klientów.

Zapraszamy do lektury i żywimy nadzieję, że informacje w niej zawarte przyczynią się do stworzenia efektywnych rozwiązań z zakresu zgłaszania nieprawidłowości.

2. Czym jest *whistleblowing*?

Zgłaszanie nieprawidłowości, czyli *whistleblowing*, to kluczowe pojęcie w kontekście ustawy o ochronie sygnalistów¹. W krajowym systemie prawnym termin ten odnosi się do procesu informowania o naruszeniach prawa przez osoby, które uzyskały takie informacje w kontekście związanym z pracą.

Zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy, informacja o naruszeniu prawa to „informacja, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w podmiocie prawnym, w którym sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w innym podmiocie prawnym, z którym sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa”.

WAŻNE! *Whistleblowing* obejmuje nie tylko faktyczne naruszenia, ale również uzasadnione podejrzenia dotyczące potencjalnych naruszeń prawa.

Co istotne, uprawnieni do zgłaszania nieprawidłowości są zarówno obecni pracownicy, jak i osoby, których więź prawna z danym podmiotem już ustała. Także osoby, które dopiero ubiegają się o pracę, mogą zaraportować zaobserwowane w procesie rekrutacji, negocjacji nieprawidłowości stanowiące naruszenia prawa.

Ustawa wprowadza trzy drogi informowania o nieprawidłowościach:

- 1) zgłoszenie wewnętrzne,
- 2) zgłoszenie zewnętrzne,
- 3) ujawnienie publiczne.

¹ Ustawa z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. z 2024 r. poz. 928).

Z perspektywy biur rachunkowych szczególnie istotny wydaje się fakt, że *whistleblowing* może dotyczyć szerokiego spektrum naruszeń, w tym kwestii związanych z usługami finansowymi, przeciwdziałaniem praniu pieniędzy, ochroną danych osobowych czy interesami finansowymi Skarbu Państwa.

Osoba dokonująca zgłoszenia podlega zaś szczególnej ochronie prawnej statuowanej przez ustawę, w tym ochronie przed działaniami odwetowymi. Jednocześnie ustawa przewiduje sankcje karne dla osób świadomie zgłaszających nieprawdziwe informacje.

Analiza norm prawnych dotyczących *whistleblowingu* wydaje się być szczególnie istotna dla biur rachunkowych, ponieważ pozwala na:

- 1) odpowiednie przygotowanie wewnętrznych procedur zgłaszania nieprawidłowości,
- 2) skuteczne zarządzanie ryzykiem dotyczącym potencjalnych naruszeń prawa oraz
- 3) budowanie kultury organizacyjnej opartej na transparentności i zaufaniu.

Przejdź na sklep.infor.pl

